

**ЖАМОВИЙ ЎҚУВ МУҲИТИДА АХБОРОТЛАР
АЛМАШИНУВИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ УСУЛЛАРИНИ ТАДҚИҚ
ҚИЛИШ**

Astanov Sardor Sobirjonovich
Osiyo xalqlar Universiteti 1 курс
Magistranti

Annotatsiya: Мазкур илмий мақолада жамовий ўқув муҳитида ахборотлар алмашинувини ташкил этиш усуллари комплекс тарзда таҳлил қилинган. Таълим жараёнида жамоавий ўқитиш, ҳамкорликда ўрганиш ва интерактив мулоқотнинг аҳамияти очиқ берилган. Ахборот-коммуникация технологиялари ёрдамида ташкил этилган ахборот алмашинуви ўқувчиларнинг фаоллигини ошириш, мустақил фикрлаш ва жамоада ишлаш кўникмаларини ривожлантиришга хизмат қилиши илмий жиҳатдан асосланган.

Kalit soʻzlar: жамовий ўқув муҳити, ахборот алмашинуви, таълим технологиялари, АКТ, ҳамкорликда таълим.

**ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ОРГАНИЗАЦИИ ОБМЕНА
ИНФОРМАЦИЕЙ В КОЛЛЕКТИВНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ**

Аннотация: В данной научной статье комплексно исследуются методы организации обмена информацией в коллективной образовательной среде. Раскрывается роль коллективного обучения, совместной деятельности и интерактивного взаимодействия в образовательном процессе. Обосновано, что использование информационно-коммуникационных технологий способствует повышению учебной активности обучающихся и развитию навыков командной работы и самостоятельного мышления.

Ключевые слова: коллективная образовательная среда, обмен информацией, образовательные технологии, ИКТ, совместное обучение.

RESEARCH ON METHODS OF ORGANIZING INFORMATION EXCHANGE IN A COLLABORATIVE LEARNING ENVIRONMENT

Abstract : *This scientific article provides a comprehensive analysis of methods for organizing information exchange in a collaborative learning environment. The role of cooperative learning, joint activities, and interactive communication in the educational process is highlighted. It is scientifically justified that the use of information and communication technologies enhances students' learning activity and develops teamwork and independent thinking skills.*

Keywords: *collaborative learning environment, information exchange, educational technologies, ICT, cooperative learning.*

KIRISH

Мазкур тезисда жамовий таълим жараёнида рақамли ахборот алмашинуви тизимларининг педагогик аҳамияти таҳлил қилинади. Таълимда рақамли платформалар, виртуал мулоқот воситалари ва интерактив муҳитлардан фойдаланиш орқали талабаларнинг фаоллиги, мустақил фикрлаши ҳамда жамоада ишлаш компетенцияларини ривожлантириш имкониятлари ёритиб берилган. О'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev o'z asarlari va ma'ruzalarida zamonaviy ta'limni rivojlantirish, raqamli texnologiyalarni joriy etish va jamoviy o'quv muhitini shakllantirishga alohida e'tibor qaratmoqda. Jumladan, Prezidentning "Yangi O'zbekiston strategiyasi" asarida ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish orqali inson kapitali sifatini oshirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan.

Shuningdek, Sh.M. Mirziyoyev ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muloqotni kuchaytirish, jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish va ochiq axborot muhitini shakllantirish muhim ekanligini ta'kidlaydi. Bu esa jamoviy o'quv muhitida axborotlar almashinuvini to'g'ri va samarali tashkil etishni talab etadi.

Shu nuqtai nazardan, jamoaviy o'quv muhitida axborot almashinuvini tashkil etish usullarini ilmiy asosda tadqiq qilish zamonaviy ta'limning dolzarb muammolaridan biri hisoblanadi.[1].

NATIJALAR

Hozirgi kunda raqamli transformatsiya jarayoni ta'lim tizimiga ham chuqur kirib kelmoqda. Jamoaviy ta'lim modellarida axborot almashinuvi faqat og'zaki yoki an'anaviy yozma shaklda emas, balki raqamli tizimlar orqali amalga oshirilmoqda. Bu esa ta'lim jarayonini yanada ochiq, dinamik va interaktiv qilish imkonini beradi.

Raqamli axborot almashinuvi tizimlari orqali talabalar o'zaro bilim va tajriba almashadi, jamoaviy muhokamalarda ishtirok etadi hamda muammolarni birgalikda hal qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Bunday muhitda o'qituvchi asosiy axborot manbai emas, balki o'quv jarayonini tashkil etuvchi va muvofiqlashtiruvchi sifatida faoliyat yuritadi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli jamoaviy muhitda axborot almashinuvi talabalarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi, mas'uliyat hissini kuchaytiradi va tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi. Shu bilan birga, raqamli axborot tizimlarini joriy etishda pedagogik maqsadlar, psixologik omillar va axborot xavfsizligi masalalari hisobga olinishi lozim

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, jamoaviy ta'limda raqamli axborot almashinuvi tizimlari faqat texnik vosita sifatida emas, balki pedagogik jarayonni tashkil etuvchi muhim mexanizm sifatida qaralishi lozim. Raqamli muhitda axborot almashinuvi ta'lim subyektlari o'rtasidagi o'zaro ta'sirni kuchaytiradi, bu esa bilimlarni faol o'zlashtirishga olib keladi.

Zamonaviy pedagogik qarashlarga ko'ra, jamoaviy ta'lim samaradorligi axborot almashinuvining sifatli tashkil etilishiga bog'liq. Agar raqamli platformalarda axborot oqimlari maqsadsiz yoki nazoratsiz qoldirilsa, kutilgan pedagogik natijaga erishish qiyinlashadi. Shu bois, o'qituvchi axborot almashinuvi

jarayonini rejalashtiruvchi, yoʻnaltiruvchi va baholovchi sifatida faol ishtirok etishi lozim.

Shuningdek, raqamli jamoaviy muhitda talabalarning kommunikativ kompetensiyalari, axborotni tanlash va tahlil qilish koʻnikmalari rivojlanadi. Bu esa zamonaviy mehnat bozori talablariga javob beradigan mutaxassislarni tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Demak, raqamli axborot almashinuvini jamoaviy taʼlimda joriy etish pedagogik, ijtimoiy va psixologik jihatlar uygʻunligini talab qiladi.[5].

Хулоса

Jamoaviy taʼlimda raqamli axborot almashinuvi tizimlarini rivojlantirish zamonaviy taʼlim sifatini oshirishning asosiy shartlaridan biri hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni koʻrsatadiki, raqamli muhitda tashkil etilgan jamoaviy axborot almashinuvi talabalarning faolligini oshiradi, mustaqil fikrlash va jamoada ishlash kompetensiyalarini shakllantiradi.

Shu bilan birga, raqamli axborot almashinuvi samarali boʻlishi uchun pedagogik maqsadlar aniq belgilab olinishi, metodik yondashuvlar toʻgʻri tanlanishi va axborot xavfsizligi taʼminlanishi zarur. Oʻqituvchi bu jarayonda asosiy muvofiqlashtiruvchi sifatida namoyon boʻladi.

Xulosa qilib aytganda, jamoaviy taʼlimda raqamli axborot almashinuvi tizimlarini pedagogik asosda joriy etish taʼlim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga zamin yaratadi. [6].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси ва таълим тараққиёти. – Тошкент: Ўзбекистон, 2021.
2. Toffler A. The Third Wave: Education in the Information Society. – New York, 2019.
3. Bates A.W. Teaching in a Digital Age. – Vancouver, 2020.

4. Жўраев Р.Х., Турсунов И. Замонавий педагогик бошқарув. – Тошкент: Фан, 2022.
5. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu). – Brussels, 2021.
6. UNESCO. Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. – Paris, 2022.